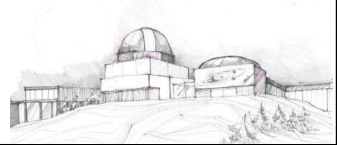

PATRZĄC W NIEBO

Rozmaitości ASTRONOMICZNE

Wiadomości ze świata nauki i techniki

Doniesienia z CERN ESA NASA

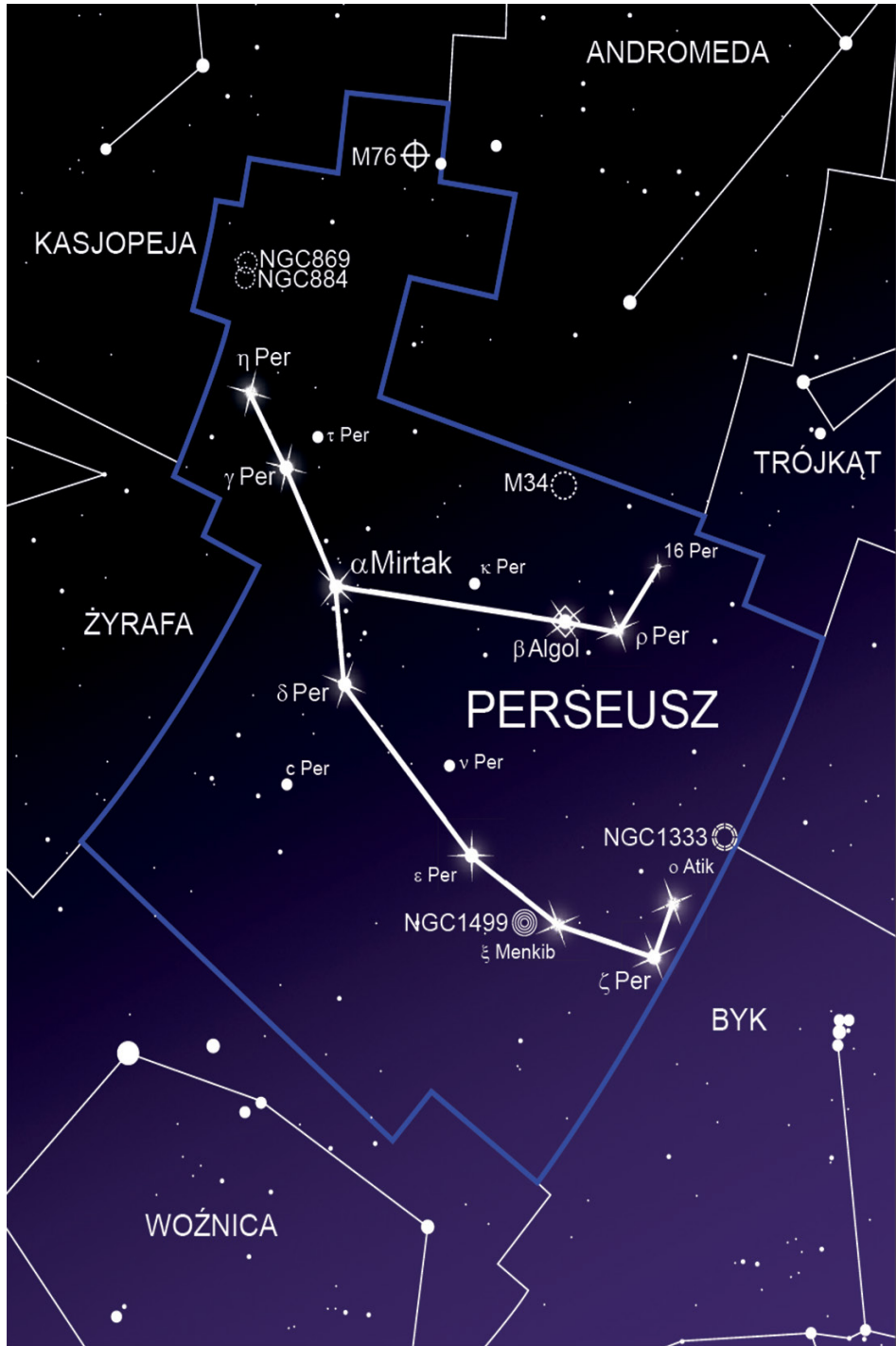
www.facebook.com/cwintpoland

Nr (106) 44/2017

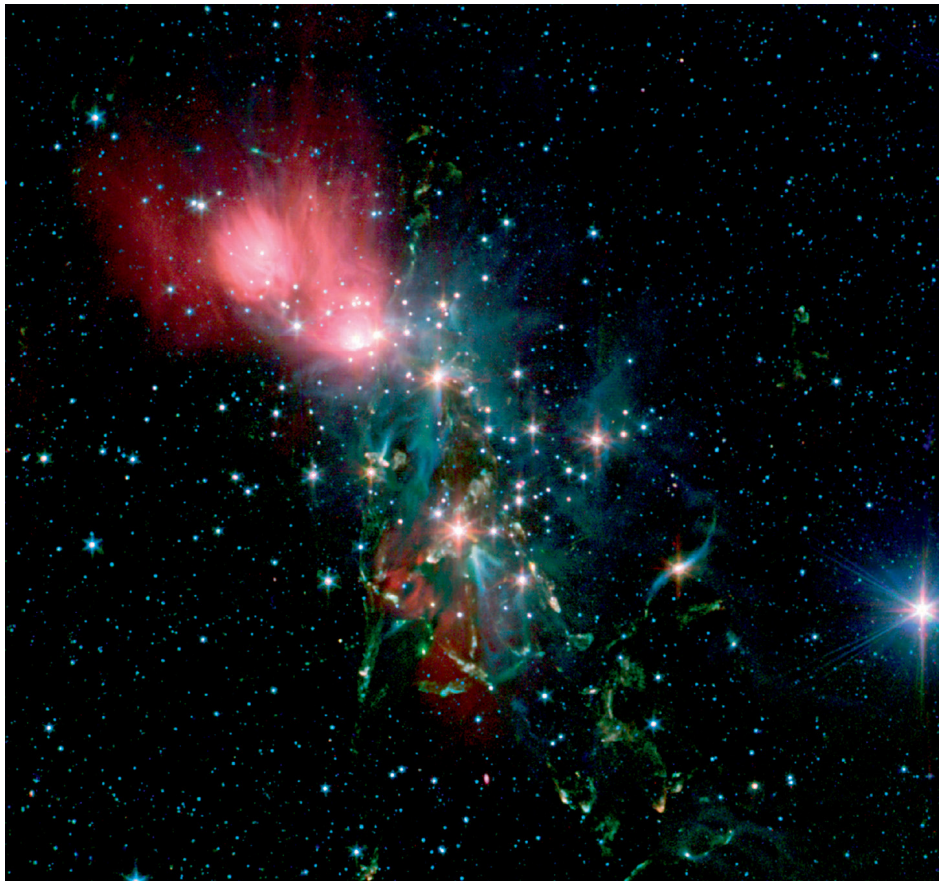
Poznajemy gwiazdozbiory
 Ponad wschodnim horyzontem pojawiają się konstelacje zimowe: Woźnica, Orion, Byk i Bliźnięta. W południku górują Wieloryb, Ryby i Andromeda. Trójkąt Letni i związane z nim konstelacje zmierrają ku zachodowi. To dobra pora na studium Perseusza, Kasjopei oraz Cefeusza, które okupują pole wokół zenitu. W dzisiejszym numerze „Patrząc w NIEBO” przyjrzymy się szczegółowo konstelacji Perseusza.

Perseusz	Perseus, Per
Nazwa łacińska i skrót:	Perseusz
Rodzina gwiazdozbiorów:	Andromeda, Kasjopeja, Trójkąt, Byk, Baran, Żyrafa, Woźnica
Sąsiedztwo:	
Powierzchnia:	615 stopni kwadratowych
Najjaśniejsza gwiazda:	Mirfak 1,79 mag
Liczba widocznych gwiazd:	90
Rój meteorów:	Perseidy

Perseusz, syn Zeusa i Danae (córci króla miasta Argos), był jednym z największych herosów greckiej mitologii. Wsławił się pokonaniem tytana Atlasa, zabiciem odrażającej Meduzy i uratowaniem Andromedy z rąk morskiego potwora Ketosa. Uważa się go też za legendarnego założyciela starożytnych Myken.

Gwiazdozbiór Perseusza zawiera wiele interesujących obiektów, będących w zasięgu amatorskich instrumentów optycznych. Najczęściej obserwowaną w tym gwiazdozbiórze jest słynna podwójna gromada otwarta gwiazd NGC 869 i NGC 884, czyli χ (Chi) i η Persei (w żargonie miłośników astronomii zwana czasem chichotkami). Ten fascynujący duet dostrzec można już gołym okiem, wspaniale prezentuje się też w lornetce, jednak wystarczy skierować teleskop o małym powiększeniu, aby w jednym polu widzenia zliczyć prawdziwe mrowie słabszych gwiazd. Warto odnaleźć również luźną gromadę otwartą M 34 i piękną mgławicę planetarną M 76 zwaną czasem Małymi Hantlami lub Małym Podwójnym Dzwonem, co jest ukłonem w stronę znamienitej odpowiedniczki w konstelacji Liska.

Mgławica refleksyjna NGC 1333 w konstelacji Perseusza . Źródło: NASA

Dla miłośników astrofotografii nie lada wyzwaniem okażą się dwie piękne mgławice – emisyjna Mgławica Kalifornia, czyli NGC 1499, oraz refleksyjna NGC 1333, będąca składnikiem tzw. Molekularnej Chmury Perseusza. Obserwatorzy gwiazd zmiennych, zwłaszcza ci początkujący, koniecznie powinni prześledzić cykl zmian blasku zmiennej zaćmieniowej Beta Persei, czyli Algola, by na nim szkolić umiejętność wizualnej oceny zmian jasności. Obiekt ten dał nazwę całej grupie gwiazd, które zmieniają swoją jasność w wyniku wzajemnego zasłaniania się jednego składnika układu wielokrotnego przez drugi.

Mgławica planetarna M 76, zwana Małymi Hantlami lub Małym Podwójnym Dzwonem. Źródło: Michael F. Schönlitzer; Florian Schlagintweit; Judith Selig (CC BY 3.0) | [wikimedia.org/...](https://www.wikimedia.org/)

Z gwiazdozbiorem Perseusza jest związany jeden z najsłynniejszych i najobfitszych rójów meteorów zwanych Perseidami. Promieniają one w pierwszych tygodniach sierpnia, dając regularnie kilkadziesiąt zjawisk na godzinę. To prawdziwa ozdoba letnich nocy, która rzadko przynosi rozczarowanie. Są pozostałością po materii pozostawionej przez kometę Swift-Tuttle, odkrytej w 1862 roku. W polskiej tradycji chrześcijańskiej Perseidy określa się czasem łzami św. Wawrzyńca w związku z tym, że 10 sierpnia przypada święto liturgiczne pod wezwaniem tego męczennika.

Źródło:

Przemysław Rudź Atlas GWIAZD, Atlas NIEBA – Wydawnictwo SBM
www.wydawnictwo-sbm.pl, sbm@wydawnictwo-sbm.pl

Kontakt: Piotr Duczmal – CWINT, pd@ecis.pl, 601-97-70-54
 Archiwalne numery Patrząc w NIEBO są dostępne na naszej stronie www.cwint.org.pl